

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Fastighetsägares skattskyldighet för arrendators förbättringar å fastighet.

Besvär av TI och lantbrukaren N. angående N:s inkomsttaxering år 1952 och eftertaxering för år 1949. — N. hade muntligen arrenderat ut sin jordbruksfastighet till sin son. Arrendetiden skulle i första hand omfatta fem år från den 14/3 1945 och förlängas motsvarande tid, om uppsägning inte skedde senast ett år före avtalstidens utgång. Underhållet av byggnaderna å fastigheten åvilade arrendatorn, vilken ej ägde kräva ersättning för förbättringar som gjorts. Vid sonens taxering år 1949 för inkomst av jordbruksfastighet hade sonen enligt utslag av KR, vari RR ej gjort ändring, förklarats berättigad till avdrag för kostnader för vissa under år 1948 utförda nybyggnadsarbeten med 18.749 kr. N. hade i sin år 1949 avgivna deklARATION upptagit endast influtet arrende. På talan av TI beslöt KR, som ansåg ifrågavarande arbeten hänförliga till ny-, till- eller ombyggnad, att N. skulle eftertaxeras för år 1949 för värdet av den förbättring av fastighetens byggnadsbestånd som uppkommit genom sonens nybyggnadsarbeten. Detta värde uppskattades till det ovannämnda beloppet 18.749 kr. — RR undanröjde eftertaxeringen och höjde i stället N:s taxering år 1952

med 18.749 kr. med följande motivering: I målet är upplyst att det mellan N. och sonen träffade arrendeavtalet upphört att gälla den 18/12 1951, då den sistnämnde i enlighet med ett av N. utfärdat gåvobrev med äganderätt tillträtt fastigheten. Oaktat fastigheten måste antagas hava år 1948 ökat i värde genom de därå utförda arbetena, för vilkas kostnader sonen medgivit avdrag, kan — vid det förhållandet att arrendeavtalet vid utgången av år 1948 alltjämt var gällande — N. såsom ägare till fastigheten icke på grund av arbetena ifråga anses sagda år hava kommit i åtnjutande av förmån av skattepliktig natur. Sådan förmån måste N. däremot anses hava åtnjutit vid arrendeavtalets upphörande den 18/12 1951 under förutsättning att berörda arbeten alltjämt föranlett högre värde å fastigheten än värdet före arbetenas utförande. Handlingarna i målet grunda antagande, att sistnämnda förutsättning är för handen samt att värdet av den N. sålunda tillgodokomna förmånen bör skattas till 18.749 kr. (RR:s utslag den 4/12 1957.)

A n m.: Jämför Skattenytt 1957 s. 352.

Värdet av fritt bränsle.

Besvär av TI angående kronotorparen H:s inkomsttaxering år 1954. — H. hade

rätt att förse sig med bränsle genom att från Kronans mark årligen ta högst 20 kubikmeter virke fast mått å rot. Härför betalade han 10 kr. PN uppskattade värdet av H:s förmån av bränsle till två rum och kök till 350 kr. motsvarande schablonen enligt länsanvisningarna minus 10 kr. Hos KR yrkade H. att efter, som han varit hänvisad att själv utvinna bränslet i skogen, förmånen borde upptagas till endast 60 kr., motsvarande virkets rotvärde. KR biföll H:s talan men RR fastställde PN:s beslut. (RR:s utslag den 2/10 1957.)

Värdeminskning å inventarier.

Besvär av TI angående advokaten R:s inkomsttaxering år 1951. — Vid beräkning av underskott å en R. tillhörig fastighet medgav PN avdrag för värdeminskning av inredning och inventarier i en i fastigheten inrymd apotekslokal med 2.750 kr., motsvarande 5 % av 55.000 kr. Apoteksinredningen utgjordes av "fläkt- och evakueringsystem, diskanordningar, torkanläggningar, monteringsbart hyllsystem, klädsåp för personalen, gasapparat för varmvattenberedning, elektrisk apparat för d:o, vatten- och gasledning för speciella apoteksändamål, rostfria bänkar och diskar, kylanläggning, uppsättande av skiljeväggar av glas o. dyl." TI yrkade att avdrag skulle medgivas med endast 750 kr., motsvarande 5 % av 5.000 kr., avseende kylanläggningen, och 1 % å resterande 50.000 kr. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 21/11 1957.)

Gäldräntefördelning.

Besvär av Aktiebolaget Th. W. & Co angående inkomsttaxering år 1950. — Bolaget hade under beskattningsåret upp-

burit skattefri utdelning å svenska aktier med 34.050 kr. Bolagets utgiftsräntor uppgick till 80.031 kr., varmed avdrag yrkades. MKPN vägrade emellertid avdrag för 7.886 kr. eller den del av räntebeloppet som belöpte å de nyssnämnda aktierna efter förhållandet mellan medelvärdet av dessa aktier och bolagets samtliga tillgångar under beskattningsåret. Bolaget framhöll, att största delen av aktierna förvärvats från aktieägarna i bolaget och att betalning därvid erlagts genom kvittning mot bolagets fordringar hos aktieägarna. Allmänna ombudet genmålde, att enbart den omständigheten, att bolagets skulder icke ökat under de år då vissa fordringar disponerats för att likvidera aktieförvärv, icke visade att bolagets aktieinnehav vore fritt från gäldbelastning. Därutöver skulle erfordras utredning om att bolagets skuldsättning ej påverkats av den utlåning av bolagets medel, varigenom ifrågavarande fordringar uppkommit. Härom hade bolaget emellertid icke förebragt utredning. KR: ej utredning. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/10 1957.)

Bidrag till vetenskaplig forskning.

Besvär av Kockums Mekaniska Verkstads AB angående inkomsttaxering år 1950. — Bolaget erhöi avdrag för ett i avgift till Sveriges Mekanförbund ingående belopp av 2.759 kr., enär beloppet oavkortat utgått som bidrag till förbundets forskningsverksamhet samt beloppet med hänsyn till vad blivit upplyst beträffande bolagets verksamhet måste anses hava utgjort avdragsgill omkostnad i bolagets rörelse. (RR:s utslag den 4/10 1957.)

Fördelning av handelsbolags inkomst (familjemedlemmar och liknande).

Besvär av skeppsredaren M. angående inkomsttaxering år 1950. Av de 15 aktierna i ett rederiaktiebolag ägde M. och hans hustru 12, M:s svärföräldrar två och en annan person en. Genom ett i augusti 1949 mellan M. och rederibolaget träffat avtal hade rederibolaget inträtt såsom delägare i en av M. bedriven skeppsmäklerirörelse. Handelsbolaget, som skulle fortsätta denna sistnämnda rörelse, skulle anses bildat den 1/1 1949. Enligt avtalet skulle handelsbolagets vinst eller förlust efter varje räkenskapsårs utgång fördelas enligt överenskommelse mellan bolagsmännen. Vid handelsbolagets likvidation skulle rörelsen och samtliga tillgångar övertagas av M. Rederibolaget skulle därvid helt friskrivs från ansvaret för handelsbolagets skulder. För beskattningsåret uppgavs handelsbolagets vinst till 20.657 kr. Enligt överenskommelse skulle därav 19.899 kr. tillfalla rederibolaget och resterande 758 kr. M. Hos PN yrkade TI, att hela inkomsten av mäklerrörelsen måtte beskattas hos M. Till stöd härför anförde TI, att det mellan M. och rederibolaget träffade avtalet icke vore affärsmässigt betingat utan endast avsåge att ernå fördelar vid beskattningen. Det till rederibolaget överförda beloppet kunde ej heller anses som koncernbidrag och vore därför icke avdragsgillt. PN ogillade men KR biföll TI:s yrkande. RR beviljade M. nedläggning i taxeringen enligt följande: Med hänsyn till innehållet i ovannämnda avtal finge skeppsmäklerirörelsen anses hava bedrivits i handelsbolag med M. och rederibolaget som delägare. Den enligt överenskommelse mellan bolagsmännen verkställda fördelningen av nettointäkten av skeppsmäklerirörelsen måste på grund av

vad som blivit i målet upplyst angående bolagsmännens medverkan för bolagets ändamål och vad eljest i målet förekommit anses uppenbart orimlig rederibolaget till fördel. M. hade sålunda — i sin egenkap av både delägare i handelsbolaget och, jämte sin hustru, huvudaktieägare i rederibolaget — förfogat över belopp, som rätteligen bort tillkomma honom själv. Sistnämnda belopp borde skäligen bestämmas till 10.000 kr. M:s åtgärd att överföra nämnda belopp till rederibolaget vore icke av den art, att han vore berättigad till avdrag därför. Hans inkomst som delägare i handelsbolaget borde i följd därav beräknas till 11.258 kr. (RR:s utslag den 13/11 1957.)

Periodisk intäkt.

Besvär av köpman J. angående inkomsttaxering år 1950. — I samband med ett avtal varigenom J. till en mjölkcentralförening sålde sin under firma T. mjölkförädling bedrivna rörelse upprättades en "pensionsutfästelse" enligt vilken J., hans hustru eller deras rättsinnehavare tillförsäkrades ett årligt belopp av 5.000 kr. fr. o. m. den 1/7 1943 intill dess att 100.000 kr. utbetalats. PN ansåg J. skattskyldig för ett under beskattningsåret uppburet belopp av 5.000 kr. Hos KR yrkade J. att inte taxeras för detta belopp och framhöll att detsamma utgjorde ersättning för goodwill (som ju var skattefri före 1951 års lagändring). KR förklarade att även om ifrågakomna utbetalning å 5.000 kr. utgjort ersättning för goodwill, beloppet likväl med hänsyn till att utbetalningarna faststälts att fortgå under en tidsperiod av 20 år finge anses utgöra sådan periodisk intäkt, för vilken J. jämlikt 31 § KL vore skattskyldig så-

som för inkomst av tjänst. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 19/11 1957.)

Sjömansskatt.

Besvär av sjömannen S. angående särskild sjömansskatt. — S., som är tysk medborgare och som under 1956 varit anställd på ett svenskt fartyg i internationell fart, var under nämnda år bosatt i Bremerhaven i Tyskland, där han även hade sin familj. S. yrkade befrielse från skyldighet att utgöra särskild sjömansskatt. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län fann emellertid framställningen icke kunna bifallas, då S. icke visat, att han vore skattskyldig i Förbundsrepubliken Tyskland för sin inkomst under 1956 ombord på svenska fartyg i internationell trafik. KR: ej ändring. Häröver anförde S. besvär hos RR. I yttrande häröver anförde länsstyrelsen, att S. vore med sin familj bosatt i Tyskland och till följd därav enligt tysk skattelagstiftning i princip skattskyldig därstädes för all sin inkomst. Av ett utlåtande från Finanzamt Bremerhaven framginge emellertid att svenskt fartyg enligt tysk rättsuppfattning vore att anse såsom svenskt territorium, varför S. inte blivit beskattad i Tyskland för sin berörda inkomst. Besvärerna borde därför avslås. (Enligt länsstyrelsen vore dock denna tolkning inte likartad inom hela förbundsrepubliken. Länsstyrelsen hade i flera fall befriat tyska sjömän från särskild sjömansskatt på grund av intyg från skattemyndigheter i Tyskland.) RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/10 1957.)

Anm.: Förordningen om särskild sjömansskatt innebär en utsträckning av svensk beskattningsrätt, i det att utländska sjömän anställda på svenska fartyg i

främmande farvatten ålägges skattskyldighet som om de utfört arbete i Sverige. Befrielse från denna skattskyldighet medges enligt nämnda förordning, om sjömannen på godtagbart sätt visar att han är skattskyldig i annat land för inkomsten. Härutinnan har S. tydligen brutit i detta fall.

Studieresor i tjänsten.

Besvär av TI angående lasarettsläkaren F:s inkomsttaxering år 1951. F. som var läkare vid röntgenavdelningen å lasarettet i H., erhöll avdrag med 352 kr. för kostnader för beivrande av röntgenmöten i Stockholm, Malmö och Lund. (RR:s utslag den 22/10 1957.)

Realisationsvinst: förvärv genom köp e. d.?

Besvär av fru Å. angående inkomsttaxering år 1950. — Under år 1947 erhöll fru Å. av sin man en tomträtt i gåva genom äktenskapsförord. Tomträtten var då intecknad för 90.000 kr. Det taxerade byggnadsvärdet uppgick till 55.000 kr. Under 1949 sålde fru Å. tomträtten för 115.000 kr. PN beskattade henne för realisationsvinst genom försäljningen därvid inköpspriset beräknades till 90.000 kr. KR: ej ändring. RR ansåg emellertid någon för fru Å. skattepliktig realisationsvinst icke ha uppkommit enär såvitt handlingarna i målet utvisade fru Å. icke övertagit betalningsansvaret för de i tomträtten intecknade skulderna samt vid sådant förhållande fru Å:s förvärv av tomträtten icke kunde anses såsom ett med köp och byte jämförligt fång. (RR:s utslag den 12/11 1957.)

Periodiskt understöd till annans undervisning.

Besvär av TI angående förste marineläkaren M:s inkomstaxering år 1952. — M. yrkade avdrag med 1.350 kr. för periodiskt understöd, som under tiden 1/10 — 31/12 1951 med 450 kr. i månaden utgått till hans son. Denne, som var med. kand. och under beskattningsåret studerat vid universitetet, hade ingått äktenskap den 15/9 1951. Han hade deklarerat en inkomst av 5.600 kr. såsom underläkare i K. under tiden den 1/5—den 22/9 1951. PN vägrade avdraget men KR medgav detsamma. RR fastställde PN:s beslut, enär understödet finge anses ha utgått till sonens undervisning. (RR:s utslag den 27/11 1957.)

Idrott eller ej?

Besvär av Svenska Pistolskytteförbundet angående inkomstaxering år 1949. — Förbundet yrkade, att vid taxeringen be-

handlas som en sådan ideell organisation, som har till huvudsaklig uppgift att främja icke professionell idrott, och alltså enligt punkt 13 anvisningarna till 29 § KL må från bruttointäkt av rörelse, som består i försäljning av idrottsmärken, njuta avdrag för alla omkostnader för intäktens förvärvande, även om omkostnaderna allenast medelbart eller delvis haft avseende å intäktens förvärvande eller bibehållande. Med omkostnader av sist angiven art avses bl. a. omkostnader för idrottsmateriel, instruktions- och träningsverksamhet, propaganda- och upplysningsverksamhet samt administration. Att nämnda omkostnader tillika främjat organisationens ideella syften, inverkar icke på deras egenskap av avdragsgilla omkostnader. PN ogillade yrkandet. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 24/9 1957; två ledamöter ville bifalla yrkandet.)

Anm.: Utgången torde innebära att pistolskyttet hänförs inte till idrottens utan till sportens område.